

Deze brochure bevat belangrijke informatie over het gebruik van tricyclische antidepressiva (nortriptyline en amitriptyline) voor de verlichting van buikpijnlachten. Hierin lees je over het opstarten van de medicatie, mogelijke bijwerkingen, de tijd die nodig is voordat verbetering kan optreden, en praktische tips.

Tricyclische antidepressiva (nortriptyline en amitriptyline) zijn van oorsprong medicijnen die werden gebruikt voor de behandeling van depressieve klachten. In de praktijk worden ze nog maar af toe hiervoor gebruikt. Na invoering van deze medicijnen is gebleken dat ze in een lage dosering een pijnstillend effect hebben door een effect op de verwerking van pijnprikkels in het centrale zenuwstelsel. Tegenwoordig worden tricyclische antidepressiva vaak toegepast bij diverse vormen van de behandeling van chronische pijn, waaronder ook het prikkelbare darmsyndroom.

Tricyclische antidepressiva ondersteunen de communicatie tussen de zenuwen in de buik en de hersenen. Ze hebben een effect op stoffen in de zenuwen en hersenen (neurotransmitters) die een rol spelen bij signaaloverdracht (communicatie). Hierdoor verminderd het buikpijnlachten. Daarnaast kan het de voortstuwing van de ontlasting vertragen. Hierdoor heeft de ontlasting meer tijd om in te dikken en remt het diarree klachten.

Er zijn geen aanwijzingen voor schadelijke effecten voor de hersenen of zenuwen op de lange termijn. Mensen raken er ook niet verslaafd aan.

Hoe start ik met tricyclische antidepressiva?

- De arts zal de startdosering van de tricyclische antidepressiva voor je bepalen, er wordt meestal in een lage dosering van 10 mg gestart.
- Neem tricyclische antidepressiva elke dag in op hetzelfde tijdstip voordat je naar bed gaat. Deze medicijnen hebben onder andere als bijwerking slaperigheid of een vastere slaap. Wordt je moeilijk wakker in de ochtend of ervaar je sufheidsklachten overdag, dan kunt je de medicatie vroeger in de avond nemen.
- Het kan enige tijd duren voordat je een merkbaar effect op je maag- en darmklachten ervaart. Geduld is belangrijk, blijf de behandeling volgen.
- In de eerste weken kun je bijwerkingen ervaren. Dit is normaal en deze bijwerkingen nemen vaak na verloop van tijd af.

Wanneer kan je een effect verwachten?

- De pijnstillende werking van tricyclische antidepressiva wordt verwacht na ongeveer 4 tot 6 weken. Blijf de behandeling gedurende deze tijd volgen.
- Als er na 6 weken geen of onvoldoende effect wordt ervaren, dan kan je arts voorstellen om de dosering stapsgewijs te verhogen.

Welke bijwerkingen kan je verwachten?

Veel voorkomende bijwerkingen zijn:

- een droge mond
- een wazig zicht
- duizeligheid
- sufheid of slaperigheid
- moeite met plassen
- een veranderde stoelgang (obstipatie)
- Sombere stemming

Belangrijke medische informatie

- Als je bekend bent met een verhoogde druk van het oog (glaucoom) dan zal de MDL-arts eerst overleggen met je oogarts voordat het medicijn kan worden gestart.
- De MDL-arts wilt graag weten of er manische depressiviteit (bipolaire stoornis) in de familie voorkomt. Soms wordt er een aanvullend medicijn gegeven (bijv. quetiapine) en volgt er zo nodig overleg met een psychiater.

Waarschuwingen

- Niet kauwen.
- De eerste week geen autorijden of gevaarlijk machinegebruik vanwege mogelijke slaperigheid.
- Het drinken van alcohol bij gebruik van tricyclische antidepressiva wordt ontraden.

Wil je deze informatie online bekijken ga dan naar
www.annaziekenhuis.nl/medische-informatie/mdl003-tricyclische-antidepressiva-voor-verlichting-van-buikpijnklachten/

Of scan met je telefoon of tablet de QR-code.

MDL003
28-03-2025